

קובץ תיעוד: תרגיל מעשי 1 – קורס מבני נתונים

חלק מעשי – מימוש עץ AVL בשפת python:

את ההסברים על הפונקציות השונות וסיבוכיות זמן הריצה שלהן נפריד ל3 קטגוריות – הפונקציות שהתבקשו לממש, פונקציות נוספות שאנחנו הוספנו למחלקה, פונקציות בזמן ריצה קבוע ושדות שהוספנו.

1. פונקציות שהתבקשו לממש:

• **retrieve(i): סיבוכיות זמן ריצה $O(\log n)$**

הפונקציה מחזירה את הערך של האיבר במקום ה- i ברשימה. היא מבצעת זאת על ידי קריאה לפונקציה $Select(i+1)$. בעץ האיברים מסודרים מ-1 עד n ולכן יש לבצע $Select(i+1)$ ולא ל- i . סיבוכיות זמן הריצה של הפונקציה היא $O(\log n)$. כזכור, עץ AVL הוא עץ חיפוש בינארי ולכן מספר הצמתים המקסימלי שנבקר בו כדי למצוא צומת מסוים הוא כגובה של העץ, ועץ AVL שומר על גובה מקסימלי שהוא $\log n$ (כאשר n הוא מספר הצמתים בעץ).

• **search(value): סיבוכיות זמן ריצה $O(n)$**

הפונקציה Search מחזירה לנו את האינדקס של הצומת עם הערך $value$. אם אין כזה, תחזיר את הערך -1. סיבוכיות זמן הריצה של פונקציה זו היא $O(n)$. הפונקציה יוצרת מערך (רשימה של פייתון) עם איברי העץ (בעזרת פונקציית $listToArray()$ שסיבוכיות הזמן שלה היא $O(n)$). לאחר מכן, עוברת בעזרת לולאת for על כל איברי המערך (גם כן, סיבוכיות $O(n)$) ומשווה את הערך שבתא i במערך ובין $value$.

• **sort(): סיבוכיות זמן ריצה $O(n \log n)$**

הפונקציה משתמשת במערך שמייצג את איברי העץ (בעזרת פונקציית $listToArray()$ שסיבוכיות הזמן שלה $O(n)$). לאחר מכן, היא משתמשת בפונקציית mergesort (שהכרנו בקורס מבוא מורחב – מימשנו בעצמנו לפי מה שנלמד בקורס). פונקציה זו פועלת בעזרת אלגוריתם שמחלק בכל פעם את הרשימה לשני חצאים, ממין כל אחד מהחצאים ומחבר את החלקים הממוינים חזרה (בעזרת פונקציית merge). זהו אלגוריתם רקורסיבי, בעל סיבוכיות $O(n \log n)$. לכן, סיבוכיות הזמן של פונקציית sort היא $O(n \log n)$.

• **concat(T): סיבוכיות זמן ריצה $O(\log n)$**

הפונקציה מקבלת כאינפוט עץ AVL אחד ומשרשרת אותו לסוף של עץ AVL השני (עליו מופעלת הפונקציה). ראשית, היא בודקת אם אחד העצים ריק. במידה וכן, רק מעדכנת את המצביעים של העצים. במידה ולא, הפונקציה בודקת מי מהעצים גבוה יותר. אם $self$ גבוה יותר אז נמצא את האיבר הראשון ב $self$ שגובהו קטן/שווה לגובה של T (ונמצא ב"ענף" הימני ביותר של העץ. נסמנו ב x לצורך ההסבר), נשלוף את האיבר המקסימלי של העץ ונבצע עדכון כך ש x (וכל האיברים תחתיו) יהיו תת העץ השמאלי של האיבר המקסימלי, ו T יהיה תת העץ הימני של האיבר המקסימלי. נחבר את האיבר המקסימלי כבן הימני של צומת האב של x . כך נחבר את שני העצים בלי לפגוע בסדר של הרשימות אותם העצים מממשים. במידה ו T עץ גבוה יותר מ $self$, נבצע את הפעולה ההפוכה סימטרית (נמצא את האיבר הראשון בעל גובה קטן/שווה מ $self$ שנמצא על הענף השמאלי של T , ונחבר אותו בעזרת הצומת המינימלי של T). אם שני העצים באותו הגובה, נשלוף את האיבר המקסימלי של $self$ ונקבע אותו כשורש של העץ החדש, כאשר $self$ הוא תת העץ השמאלי ו T הוא תת העץ הימני). בסיום, הפונקציה מעדכנת את המצביעים של שני העצים שיצביעו על העץ המאוחד וכן

את הגדלים והגבהים של התאים הרלוונטיים בעץ. סיבוכיות זמן הריצה של הפונקציה היא $O(\log n)$ כאשר n הוא מספר הצמתים בעץ הגבוה מבין העצים שמאחדים. הפונקציה מחפשת (בעץ הגבוה יותר) את הצומת בעל הגובה המתאים לחיבור בעזרת לולאת while. מספר האיטרציות המקסימלי של לולאה זו הוא גובה העץ שהוא $\log n$. לאחר מכן, היא קוראת לפונקציה $\minNode\maxNode$ שגם היא בעלת סיבוכיות זמן של $O(\log n)$. שאר הפעולות בפונקציה הן שינוי מצביעים (זמן עבודה קבוע $O(1)$). לסיום, עדכוני הגבהים והגדלים הוא בעזרת פונקציות Update שלהן סיבוכיות זמן $O(\log n)$, וכן איזון העץ החדש בעזרת פעולת Balance, שסיבוכיות הזמן שלה היא $O(\log n)$. נפרט על פונקציות אלו בהמשך. לכן סיבוכיות הזמן היא $O(\log n)$.

• delete(index): סיבוכיות זמן ריצה $O(\log n)$

הפונקציה מוחקת מהעץ את האיבר באינדקס ה- i ברשימה שהעץ מממש ומחזירה את מספר האיזונים שבוצעו לאחר המחיקה. ראשית הפונקציה בודקת אם יש מספיק איברים בעץ (כלומר, אם הקלט תקין). במידה ולא היא מחזירה -1. במידה והוא כן נמצא בעץ, נשתמש בפונקציית $Select(i+1)$ כדי למצוא את האיבר ה- i שאותו אנו רוצים למחוק. לאחר מכן נפריד למקרים בהתאם לצומת אותו אנו רוצים למחוק:

- אם הצומת הוא השורש של העץ – נמצא את $successor$ של הצומת ונגדיר אותו כשורש החדש של העץ (נעדכן את המצביעים, גבהים וגדלים בהתאם).
- אם הצומת הוא עלה – נמחק אותו על ידי עדכון המצביעים של צומת האב, ואת הגבהים והגדלים בהתאם.
- אם לצומת יש בן יחיד – נמחק אותו על ידי עדכון המצביעים של האב להצביע לבן של הצומת שמחקנו ולהפך. נעדכן גבהים וגדלים בהתאם.
- אם לצומת יש שני בנים – נמצא את $successor$ של הצומת ונמקם אותו במקום של הצומת שמחקנו. במצב זה, יש לעדכן את המצביעים של האב והבנים של הצומת שמחקנו וכן למקם מחדש את הבנים של $successor$ (במידה והיו).

בסיום, הפונקציה קוראת לפונקציית Balance כדי לאזן את העץ לאחר המחיקה (מחזירה את מספר האיזונים).

סיבוכיות זמן הריצה של הפונקציה היא $O(\log n)$. הפונקציה קוראת למספר פונקציות כאשר מריצים אותה ($successor$, $Select$, $Balance$, $updateHeights$, $updateSizes$), כולן בעלות סיבוכיות זמן ריצה של $O(\log n)$. שאר העבודה היא שינוי מצביעים, שזה בעלות של $O(1)$.

• permutations(): סיבוכיות זמן ריצה $O(n)$

הפונקציה יוצרת עץ AVL חדש ובו הערכים שהיו בעץ AVL המקורי בסדר מעורבב. מימשנו את הפונקציה על ידי העתקת המבנה של העץ המקורי $self$ (בעזרת קריאה לפונקציית עזר $copyTree$). כמו כן, יצרנו רשימה של איברי העץ בעזרת $listToArray$ וערבבנו את סדר האיברים (לולאת for יורדת בעלת n איטרציות = סיבוכיות $O(n)$). לבסוף, קראנו לפונקציה $shuffleTree$ אשר מחליפה את ה- $values$ בצמתים הקיימים לערכים אחרים בעץ שנמצאים במיקום שונה (פירוט על אופן המימוש של הפונקציה בהמשך). סיבוכיות זמן הריצה של הפונקציה היא $O(n)$. 2 פונקציות העזר הן בסיבוכיות $O(n)$ (יפורטו בהמשך), ובנוסף פעולת $Select$ פועלת בסיבוכיות $O(\log n)$ ולכן סיבוכיות הזמן היא $O(n)$.

- **$\text{insert}(\text{index}, \text{value})$: סיבוכיות זמן ריצה $O(\log n)$**

הפונקציה מכניסה צומת חדש עם ערך value באינדקס index ברשימה. ראשית הפונקציה בודקת האם העץ ריק, אם כן היא יוצרת AVLNode חדש כך שהשדות root , First , Last של העץ יצביעו עליו. אם אינדקס ההכנסה הוא במקום האחרון ברשימה, הפונקציה מחברת את הצומת כבן ימני לצומת הגדול ביותר בעץ. אחרת, הפונקציה מוצאת את הצומת במקום של האינדקס (בעזרת פונקציית Select שנסביר עליה בהמשך וסיבוכיות הזמן שלה $O(\log n)$), ומכניסה את הצומת החדש כבן שמאלי שלו או כבן ימני של predecessor שלו. לאחר הכנסת הצומת החדש, הפונקציה מעדכנת את שדות size , height בעזרת פונקציות עזר שנסביר עליהן בהמשך (סיבוכיות הזמן שלהן היא $O(\log n)$) וכן מעדכנת את שדות First , Last בעזרת פונקציית Select . לסיום מתבצעת קריאה לפונקציית Balance על מנת לאזן חזרה את העץ ולהחזיר את מספר האיזונים שבוצעו (מספר הגלגולים) שסיבוכיות הזמן שלה היא גם כן $O(\log n)$.

- **$\text{listToArray}()$: סיבוכיות הזמן של הפונקציה היא $O(n)$**

הפונקציה מעבירה את ערכי הצמתים במבנה הנתונים של עץ ה- AVL שמימשנו לרשימה של פייתון. הפונקציה בודקת האם העץ ריק, במידה וכן תוחזר רשימה ריקה. אחרת, היא קוראת לפונקציה הרקורסיבית $\text{listToArrayMem}(\text{node}, \text{temp})$ שמבצעת את ההכנסה לרשימה. היא עושה זאת בעזרת מעבר in-order על צמתי העץ. מקרה הבסיס של הרקורסיה הינו הגעה לצומת וירטואלי, במקרה זה הפונקציה חוזרת (עם return ריק). סיבוכיות הזמן היא $O(n)$ משום שנבקר בכל צומת בעץ בדיוק פעם אחת (כאשר נכניס אותו למערך) והעבודה בכל צומת היא קבועה. לכן סה"כ סיבוכיות הזמן היא כמספר הצמתים בעץ, $O(n)$. נציין שזוהי סיבוכיות הזמן הטובה ביותר עבור הפונקציה משום שבכל מקרה על מנת להכניס את הערכים למערך נצטרך לעבור על כל הערכים בעץ.

2. פונקציות שאנחנו הוספנו למחלקה :

• **Select(i) – סיבוכיות זמן ריצה $O(\log n)$**

פונקציה זו מחזירה את האיבר ה- i בגודלו בעץ. כלומר באינדקס ה- $i-1$ ברשימה. ראשית הפונקציה בודקת האם העץ ריק, במידה וכן יוחזר None. אחרת, כפי שראינו בהרצאה, הפונקציה משתמשת בקריאות רקורסיביות בעזרת פונקציית TreeSelect מהשורש מטה בחיפוש אחר הצומת, כאשר הקריאה היא שמאלה או ימינה בהתאם לגודל תת העץ והערך שמחפשים. במקרה הגרוע, נחפש עלה, כך שיהיו לנו לכל היותר $\log n$ קריאות רקורסיביות כגובה העץ, כאשר כל פעולה מתבצעת בזמן קבוע ולכן סה"כ סיבוכיות הזמן היא $O(\log n)$.

• **Rank(node) – סיבוכיות זמן ריצה $O(\log n)$**

פונקציה זו מחזירה את האינדקס של ה- $node$ שנשלח כקלט לפונקציה. ראשית הפונקציה בודקת האם העץ ריק, במידה וכן יוחזר (-1). אחרת, כפי שראינו בהרצאה, הפונקציה משתמשת בקריאות רקורסיביות מהצומת הנתון במסלול מעלה לשורש: אם הצומת בן ימני של אביו, נסיף למשתנה עזר את גודל תת העץ השמאלי שלו (פלוס אחד), אחרת הוא ממשיך מעלה מבלי להגדיל את משתנה העזר. לבסוף יוחזר הערך של משתנה העזר שמייצג את ה- $rank$. הפונקציה מתחילה מהצומת ועולה עד השורש, במקרה הגרוע נשלח צומת שהוא עלה, כך שיהיו לנו לכל היותר $\log n$ קריאות רקורסיביות כגובה העץ כאשר כל פעולה מתבצעת בזמן קבוע ולכן סה"כ סיבוכיות הזמן היא $O(\log n)$.

• **Succesor(node) : סיבוכיות זמן ריצה $O(\log n)$**

הפונקציה מחזירה את האיבר הבא בעץ (עבור צומת באינדקס i , תחזיר את האיבר באינדקס $i+1$). במידה ונשלח האיבר המקסימלי, יוחזר None. אם לצומת יש בן ימני (לא וירטואלי), היא תחזיר את המינימום שבתת העץ הימני של הצומת (בעזרת פונקציית $\minNode()$ שסיבוכיות הזמן שלה $O(\log n)$). אם אין לצומת תת עץ ימני, אז הפונקציה תעלה למעלה עד שתגיע לצומת הראשונה שהיא בן שמאלי של צומת האב שלה. במקרה הזה, succesor יהיה האב (הצומת ש $node$ נמצא בתת העץ השמאלי שלה). סיבוכיות זמן הריצה של הפונקציה היא $O(\log n)$, זאת משום שאנחנו "זזים" על גבי העץ למעלה/למטה (בהתאם למקרה – אבל תמיד רק באחד מהכיוונים). מספר הצעדים המקסימלי שנוכל לבצע שווה לגובה העץ, שהוא $\log n$.

• **Predecessor(node) : סיבוכיות זמן ריצה $O(\log n)$**

הפונקציה מחזירה את האיבר הקודם בעץ (עבור צומת באינדקס i , תחזיר את האיבר באינדקס $i-1$). במידה ונשלח האיבר המינימלי, יוחזר None. אם לצומת יש בן שמאלי (לא וירטואלי), היא תחזיר את המקסימום שבתת העץ השמאלי של הצומת (בעזרת פונקציית $\maxNode()$ שסיבוכיות הזמן שלה $O(\log n)$). אם אין לצומת תת עץ שמאלי, אז הפונקציה תעלה במעלה העץ עד שתגיע לצומת הראשונה שהיא בן ימני של צומת האב שלה. במקרה הזה, predecessor יהיה האב (הצומת ש $node$ נמצא בתת העץ הימני שלה). סיבוכיות זמן הריצה של הפונקציה היא $O(\log n)$, זאת משום שאנחנו "זזים" על גבי העץ למעלה/למטה (בהתאם למקרה – אבל תמיד רק באחד מהכיוונים). מספר הצעדים המקסימלי שנוכל לבצע שווה לגובה העץ, שהוא $\log n$.

• **$\minNode(node)$: סיבוכיות זמן ריצה $O(\log n)$**

פונקציה זו מחזירה את הצומת המינימלי (צומת מינימלי = הצומת בעל האינדקס הנמוך ביותר ברשימה שהעץ מממש) בתת העץ שהשורש שלו הוא ה- $node$ שהועבר. היא עושה זאת על ידי תזוזה שמאלה על גבי העץ עד שנגיע לאיבר שאין לו בן שמאלי (כלומר, אין שום איבר שקטן ממנו) ולכן הוא

הצומת המינימלי. סיבוכיות זמן הריצה של הפונקציה היא $O(\log n)$ כי מספר האיטרציות של לולאת `whilen`, שווה למס' הצעדים המקסימלי שנוכל לבצע שמאלה בעץ, כלומר גובה העץ, שהוא לכל היותר $\log n$.

- **`maxNode(node)`: סיבוכיות זמן ריצה $O(\log n)$**

פונקציה זו מחזירה את הצומת המקסימלי (הצומת בעל האינדקס הגבוה ביותר ברשימה שהעץ מממש) בתת העץ שהשורש שלו הוא `node` שהועבר. היא עושה זאת על ידי תזוזה ימינה על גבי העץ עד שנגיע לאיבר שאין לו בן ימני (כלומר, אין שום איבר שגדול ממנו) ולכן הוא הצומת המקסימלי. סיבוכיות זמן הריצה של הפונקציה היא $O(\log n)$ כי מספר האיטרציות של לולאת `whilen`, שווה למס' הצעדים המקסימלי שנוכל לבצע ימינה בעץ, כלומר גובה העץ, שהוא לכל היותר $\log n$.

- **`buildTree(lst)`: סיבוכיות זמן ריצה $O(n \log n)$**

הפונקציה מקבלת כאינפוט מערך ומחזירה עץ AVL שהצמתים בו הם איברי המערך. הפונקציה נעזרת בפונקציית עזר `rekursiyat` כדי לבנות את העץ. הפונקציה הרקורסיבית מחלקת את המערך לשני חצאים, בונה צומת `AVLNode` שהערך שלו הוא הערך של החציון ברשימה (שמפריד בין שני החצאים), ואז בונה רקורסיבית את תתי העץ הימני והשמאלי בעזרת חצאי הרשימות. הפונקציה גם מעדכנת את הגובה והגודל של הצומת (פעולות ב $O(1)$) וקוראת לפונקציות `updateHeights` ו-`updateSizes` כדי לעדכן את שאר הגבהים והגדלים בעץ. סיבוכיות זמן הריצה היא $O(n \log n)$ כי נבקר בכל תא במערך (נכניס לעץ) פעם אחת בדיוק ומספר הקריאות הרקורסיביות הוא לוגריתמי בהתאם לאורך המערך (בכל פעם מחלקים את המערך ל-2, והקריאות מפסיקות כאשר הגענו לרשימה באורך 0 או 1). סיבוכיות זמן הריצה של פונקציות `update` הן $O(\log n)$ ולכן לא מעלות את זמן הריצה.

- **`copyTree()`: סיבוכיות זמן ריצה $O(n)$**

הפונקציה נעזרת בפונקציית עזר `copyTreeMem`. פונקציה זו מעתיקה באופן רקורסיבי את עץ AVL עליו הפעלנו את הפעולה. היא עושה זאת בעזרת מעבר `in-order` על הצמתים בעץ, ובכל קריאה יוצרת `AVLNode` חדש (זמן קבוע) ומעדכנת את המצביעים בהתאם (זמן קבוע). הפונקציה עוברת רקורסיבית על כל הצמתים בעץ ולכן יש n קריאות רקורסיביות. מכאן, סיבוכיות זמן הריצה של הפונקציה היא $O(n)$.

- **`shuffleTree(node, lst)`: סיבוכיות זמן ריצה $O(n)$**

הפונקציה מקבלת צומת ומערך שמכיל את הערכים של כל הצמתים בעץ המקורי בסדר מעורב. הפונקציה עוברת על הצמתים בעץ באופן רקורסיבי (`in-order traverses`) ובכל צומת מעדכנת את ה-`valuen` של הצומת להיות הערך האחרון במערך "המבולגן" ולאחר מכן מוחקת את התא מהמערך (כדי למנוע הכנסה כפולה של ערכים). התהליך הנ"ל ממשיך עד שכל התאים בעץ עודכנו וכל התאים ב-`lst` נמחקו. סיבוכיות זמן הריצה היא $O(n)$ כי מבצעים n קריאות רקורסיביות (ביקור בכל הצמתים בעץ) ובכל קריאה מבוצעת עבודה בעלת זמן קבוע (עדכון ה-`valuen` בצומת, מחיקת התא מהמערך). נציין כי ביצוע `pop()` לאיבר האחרון במערך הוא $O(1)$.

- **`Balance(i)`: סיבוכיות זמן ריצה $O(\log n)$**

פונקציה זו מאזנת את העץ לאחר פעולות שעשויות להוציא אותו מאיזון (הכנסה, מחיקה וכו'). הפונקציה מקבלת אינדקס של צומת שממנו היא תתחיל לאזן את העץ (ועוברת בלולאה ממנו מעלה עד השורש). האיזונים נעשים על עברייני AVL בעזרת פונקציות עזר של רוטציות כפי שראינו

בהרצאה (נסביר על פונקציות אלו בהמשך). על אף שסיבוכיות הזמן של פונקציות אלו היא $O(\log n)$ נבצע לכל היותר שני גלגולים כי יהיה לכל היותר עברייני AVL אחד (כפי שראינו בהרצאה) ולכן סיבוכיות הזמן נשארת $O(\log n)$. הפונקציה מחזירה את מספר הגלגולים שנעשו. במקרה הגרוע ישלח צומת שהוא עלה, כך שהלולאה תרוץ $\log n$ פעמים כגובה העץ כאשר כל פעולה מתבצעת בזמן קבוע ולכן סה"כ סיבוכיות הזמן היא $O(\log n)$.

- **Rotate(node) : סיבוכיות זמן ריצה $O(\log n)$**

הפונקציה מקבלת צומת שהוא כרגע עברייני AVL, בודקת איזה רוטציה יש לעשות (לפי הBF של הצומת הנתון ושל הבן שלה) וקוראת לפונקציית הרוטציה המתאימה (שסיבוכיות הזמן שלהן היא $O(\log n)$). לבסוף, הפונקציה מחזירה את מספר הגלגולים שבוצעו.

- **RotateLeft(node), RotateRight(node) : סיבוכיות זמן ריצה $O(\log n)$**

הפונקציות מקבלות צומת שאבא שלו הוא עברייני AVL ומבצעות גלגול על הצומת. הגלגול נעשה בעזרת חילופי מצביעים בין הצמתים, שנעשה בזמן קבוע. משום ששמרנו שדה גובה בכל צומת, נבצע לבסוף קריאה לפונקציית UpdateHeights שמעדכנת את הגבהים של הצמתים עד השורש. נראה בהמשך שסיבוכיות הזמן שלה היא $O(\log n)$.

- **UpdateSizes(node), UpdateHeights(node) : סיבוכיות זמן ריצה $O(\log n)$**

הפונקציה עוברת בלולאת while מהצומת הנתון ועד השורש ומעדכנת את שדות size/height בהתאמה, בהתאם לבנים שלה. במקרה הגרוע ישלח צומת שהוא עלה, כך שהלולאה תרוץ $\log n$ פעמים כגובה העץ כאשר כל פעולה מתבצעת בזמן קבוע ולכן סה"כ סיבוכיות הזמן היא $O(\log n)$.

3. פונקציות `get/set` ונוספות (ללא ניתוח סיבוכיות – כולן בזמן קבוע $O(1)$):
- שדות שהוספנו למחלקה `AVLNode` (עם ערכים דיפולטיים):
    - `size`: גודל תת העץ שהצומת הוא השורש שלו. ערך דיפולטי: 0.
    - `BF`: `Balance factor` של הצומת. ערך דיפולטי: -1.
    - `real`: שדה בוליאני המתאר האם זהו צומת וירטואלי או אמיתי. ערך דיפולטי: `True`.
  - שדות שהוספנו למחלקה `AVLTreeList` (עם ערכים דיפולטיים):
    - `First`: מצביע לצומת המינימלי בעץ (אינדקס 0 ברשימה אותה העץ מממש). ערך דיפולטי: `None`.
    - `Last`: מצביע לצומת המקסימלי בעץ (אינדקס אחרון ברשימה אותה העץ מממש). ערך דיפולטי: `None`.
  - `getLeft()`: הפונקציה מחזירה את הבן השמאלי של הצומת עליה הופעלה הפונקציה. במידה והצומת היא וירטואלית, הפונקציה מחזירה `None`.
  - `getRight()`: הפונקציה מחזירה את הבן הימני של הצומת עליו הופעלה הפונקציה. במידה והצומת היא וירטואלית, הפונקציה מחזירה `None`.
  - `getParent()`: הפונקציה מחזירה את ההורה של הצומת עליו מופעלת הפונקציה. במידה ואין הורה (שורש העץ), יוחזר `None`.
  - `getValue()`: הפונקציה מחזירה את הערך של הצומת עליו הופעלה הפונקציה, עבור צומת וירטואלי יוחזר `None`.
  - `getHeight()`: הפונקציה מחזירה את הגובה של הצומת עליו הופעלה הפונקציה, עבור צומת וירטואלי יוחזר -1.
  - `getSize()`: הפונקציה מחזירה את הגודל של תת העץ שהשורש שלו הוא הצומת עליו הופעלה הפונקציה, עבור צומת וירטואלי יוחזר 0.
  - `getBF()`: הפונקציה מחזירה את `balance factor` של הצומת עליו הופעלה הפונקציה, עבור צומת וירטואלי יוחזר -1.
  - `isRealNode()`: הפונקציה מחזירה ערך בוליאני שמציין האם הצומת הוא צומת אמיתי או צומת וירטואלי.
  - `setLeft(node)`: הפונקציה קובעת את הצומת `node` כבן השמאלי של הצומת עליו הופעלה הפונקציה.
  - `setRight(node)`: הפונקציה קובעת את הצומת `node` כבן הימני של הצומת עליו הופעלה הפונקציה.
  - `setParent(node)`: הפונקציה קובעת את הצומת `node` כהורה של הצומת עליו הופעלה הפונקציה.
  - `setValue(val)`: הפונקציה מעדכנת את הערך של הצומת עליו הופעלה הפונקציה להיות `val`.
  - `setHeight(h)`: הפונקציה מעדכנת את הגובה של הצומת עליו הופעלה הפונקציה להיות `h`.
  - `setSize(new)`: הפונקציה קובעת את הגודל של הצומת (כלומר, הגודל של תת העץ שמתחיל בצומת עליו הופעלה הפונקציה) להיות `new`.
  - `setBF()`: הפונקציה מעדכנת את `balance factor` של הצומת עליו הופעלה הפונקציה. היא עושה זאת על ידי חישוב הגובה של תת העץ השמאלי מינוס הגובה של תת העץ הימני. במידה והצומת עליו הופעלה הפונקציה הוא וירטואלי, היא קובעת את `BF` להיות -1.

- **empty()**: הפונקציה מחזירה True אם העץ ריק.
- **first()**: הפונקציה מחזירה את הערך של האיבר הראשון ברשימה שהעץ מממש (=את האיבר שמתקבל בSelect(1)). אם העץ ריק, מחזיר None.
- **last()**: הפונקציה מחזירה את הערך של האיבר האחרון ברשימה שהעץ מממש (=את האיבר שמתקבל בSelect(self.size)). אם העץ ריק, מחזיר None.
- **length()**: הפונקציה מחזירה את האורך של הרשימה שהעץ AVL מממש.
- **getRoot()**: מחזיר את הצומת שהיא השורש של העץ עליו הופעלה הפונקציה.

חלק ניסויי-תיאורטי:

חלק 3 - הכנסות ומחיקות לסירוגין			חלק 2 - מחיקות	חלק 1 - הכנסות		
סך הכל	n/4 הכנסות ומחיקות לסירוגין	n/2 הכנסות				
1,823 איזונים	816 איזונים	1,007 איזונים	1,098 איזונים	2,061 איזונים	i=1	n=3,000
3,731 איזונים	1,606 איזונים	2,059 איזונים	2,177 איזונים	4,221 איזונים	i=2	n=6,000
7,391 איזונים	3,180 איזונים	4,211 איזונים	4,427 איזונים	8,440 איזונים	i=3	n=12,000
14,672 איזונים	6,313 איזונים	8,335 איזונים	8,924 איזונים	16,823 איזונים	i=4	n=24,000
29,472 איזונים	12,483 איזונים	16,989 איזונים	17,930 איזונים	33,291 איזונים	i=5	n=48,000
58,774 איזונים	25,341 איזונים	33,433 איזונים	35,594 איזונים	66,670 איזונים	i=6	n=96,000
117,721 איזונים	50,427 איזונים	67,294 איזונים	71,702 איזונים	133,772 איזונים	i=7	n=192,000
234,939 איזונים	100,533 איזונים	134,406 איזונים	143,188 איזונים	267,688 איזונים	i=8	n=384,000
526,124 איזונים	258,110 איזונים	268,014 איזונים	284,736 איזונים	537,661 איזונים	i=9	n=768,000
1,004,236 איזונים	428,876 איזונים	575,360 איזונים	573,567 איזונים	1,073,576 איזונים	i=10	n=1,536,000
$O(n)$			$O(n/2) = O(n)$	$O(n)$	ביטוי אסימפטוטי:	

1.

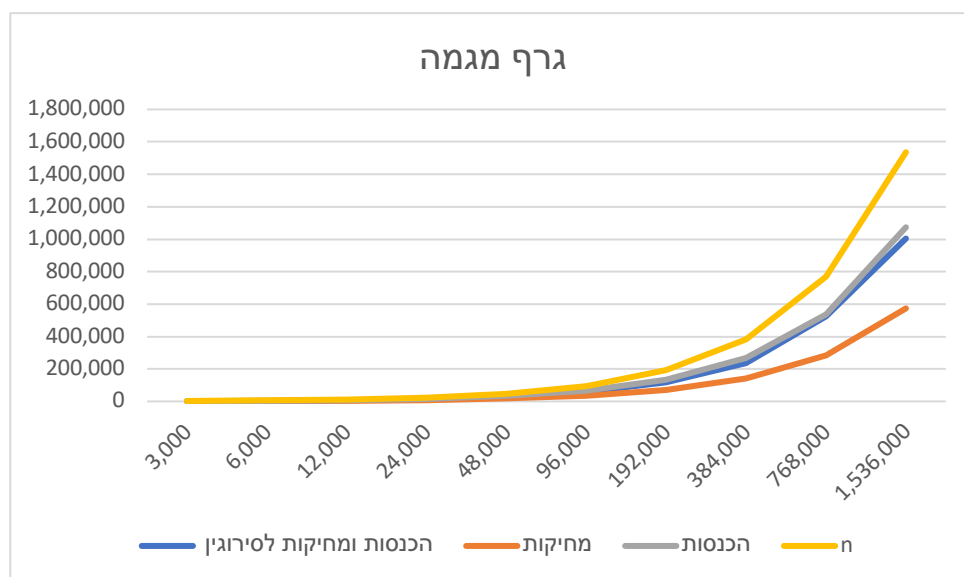
יצרנו בexcel גרף מגמה כך שבציר הX יש את מספר ההכנסות/מחיקות שביצענו (n) ובציר הY יש את מספר האיזונים שבוצעו. השיפוע של גרפי המגמה מתאר את היחס בין מספר פעולות האיזונים למספר פעולות ההכנסה ומחיקה. מכאן הסקנו את הביטוי האסימפטוטי.

חלק 1 – הכנסות: שיפוע הגרף הינו 0.699182112 ולכן הביטוי האסימפטוטי הוא $0.69n$

חלק 2 – מחיקות: שיפוע הגרף הינו 0.373027611 ולכן הביטוי האסימפטוטי הוא $0.37n$

חלק 3 – הכנסות ומחיקות לסירוגין: שיפוע הגרף (עבור סך כל הפעולות) הינו 0.659508544 ולכן הביטוי האסימפטוטי הוא $0.65n$

ניתן לראות בכל אחת מן העמודות, שמספר האיזונים הוא לינארי לגודל העץ ולכן הביטוי האסימפטוטי המתאים לכל אחת מהפעולות שבדקנו הוא $O(n)$ (כאשר n מייצג את מספר הצמתים ברשימה). כמו כן, צירפנו גרף מגמה לשלמות ההסבר:

מעריך הכנסות להתחלה	רשימה מקושרת הכנסות להתחלה	עץ AVL הכנסות להתחלה		
8.62E-07	1.14E-06	7.62E-05	i=1	n=1,500
1.45E-06	1.22E-06	9.41E-05	i=2	n=3,000
1.48E-06	1.08E-06	8.71E-05	i=3	n=4,500
1.69E-06	8.77E-07	8.71E-05	i=4	n=6,000
2.44E-06	1.11E-06	9.41E-05	i=5	n=7,500
3.25E-06	1.50E-06	0.000114867	i=6	n=8,000
2.91E-06	9.61E-07	9.36E-05	i=7	n=9,500
3.59E-06	1.10E-06	0.000106933	i=8	n=11,000
5.34E-06	1.37E-06	0.000118382	i=9	n=13,500
4.39E-06	1.14E-06	0.000111783	i=10	n=15,000
מעריך הכנסות בסדר אקראי	רשימה מקושרת הכנסות בסדר אקראי	עץ AVL הכנסות בסדר אקראי		
2.63E-06	3.20E-05	0.000101133	i=1	n=1,500
2.56E-06	5.30E-05	9.57E-05	i=2	n=3,000
3.97E-06	0.000142344	0.000110494	i=3	n=4,500
3.32E-06	0.000127902	0.000110384	i=4	n=6,000
3.21E-06	0.000148974	0.000104505	i=5	n=7,500
3.66E-06	0.000198177	0.000110015	i=6	n=8,000
4.18E-06	0.000246517	0.000109368	i=7	n=9,500
4.40E-06	0.000277775	0.000117861	i=8	n=11,000
1.04E-05	0.000539619	0.000133671	i=9	n=13,500
7.57E-06	0.000572918	0.000143564	i=10	n=15,000
מעריך הכנסות בסוף	רשימה מקושרת הכנסות בסוף	עץ AVL הכנסות בסדר בסוף		
5.81E-07	7.26E-05	8.19E-05	i=1	n=1,500
5.39E-07	1.37E-04	8.48E-05	i=2	n=3,000
6.82E-07	0.000230938	9.20E-05	i=3	n=4,500
8.63E-07	0.000353987	0.000105279	i=4	n=6,000
1.29E-06	0.000769729	0.00012933	i=5	n=7,500
1.06E-06	0.000715765	0.000120267	i=6	n=8,000
1.30E-06	0.001081406	0.000129346	i=7	n=9,500
1.67E-06	0.001538147	0.000155325	i=8	n=11,000
1.33E-06	0.001305128	0.000143479	i=9	n=13,500
1.53E-06	0.001760291	0.000148384	i=10	n=15,000

התוצאות שהתקבלו אכן תואמות למה שציפינו. חשוב לציין שמיקום ההכנסה למבנה הנתונים משפיע על הפרשי הזמנים בין מבני הנתונים השונים.

ציפינו שהמימוש של מערך של פייתון יהיה היעיל ביותר. מעבר לעובדה שפייתון ככל הנראה מממש את מבנה הנתונים באופן הכי יעיל שמתאפשר, במערך יש אפשרות לגשת בקלות לאינדקסים ספציפיים (שאינם רק בקצוות המבנה). כמו כן, מערך (בשונה מעצי AVL ורשימה מקושרת) שמור בבלוק צמוד בזיכרון ולכן נדרשות פחות פעולות I/O. כפי שלמדנו בהרצאה, סיבוכיות הזמן של פעולות אלו גבוהה יחסית ואנחנו מתעלמים מהם בחישוב הסיבוכיות.

מערך של פייתון פחות יעיל כאשר רוצים לבצע הכנסות במרכז הרשימה, שכן צריך לבצע הזזה של כל שאר האיברים בהתאם לפעולה שבוצעה. אך גם בעצי AVL וברשימה מקושרת נדרשים למצוא את המיקום המתאים (האינדקס הספציפי) ולכן עדיין מערך יעיל יותר. בהמשך לכך, רשימה מקושרת היא פחות יעילה כאשר צריך לגשת לאיברים באינדקס ספציפי ברשימה, שכן צריך לעבור על איברי הרשימה למציאת האינדקס המתאים. לכן, נראה כי בהכנסה בסוף הרשימה, עצי ה-AVL שמימשנו יעילים יותר מהרשימה המקושרת (שצריכה לעבור על כל האיברים ברשימה להגיע לאינדקס המתאים). עצי AVL יעילים בהכנסה בזכות האיזון שנשמר לאורך הפעולות השונות בעץ, אך בשל האיזונים הללו הכנסות "בסיסיות" עלולות לקחת $O(\log n)$ כפי שראינו בניתוח הסיבוכיות בסעיפים שלעיל.